

Р Е Ш Е Н И Е

№ 44

гр.София , 07 февруари 2014 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, трето наказателно отделение, в открито съдебно заседание на двадесет и осми януари две хиляди и четиринадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ВЕРОНИКА ИМОВА
ЧЛЕНОВЕ: КРАСИМИР ХАРАЛАМПИЕВ
АНТОАНЕТА ДАНОВА

при участието на секретаря Иванка Илиева
и прокурора от ВКП Мадлена Велинова
след като изслуша докладваното от съдия ДАНОВА наказателно дело № 2253/2013 г. и
, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано по искане ,депозирано от окръжния прокурор при Окръжна прокуратура- гр.Бургас за възобновяване на наказателното производство по нохд 171/2003 г. по описа на Бургаски окръжен съд на основание чл.420 ал.1 т.1 пр.1 във вр.с чл.422 ал.1 т.1 от НПК.

В искането се твърди, че са налице основанията за възобновяване на нохд 171/2003 г. на Бургаски окръжен съд спрямо едно от осъдените лица-Т. Г. Н., тъй като със споразумение по нохд 809/2013 г. на РС-Бургас, А. К. се е признал за виновен в извършване на престъпление по чл.290 ал.1 от НК, а именно за това, че на 19.01.2004 г. в /населено място/, пред ОС-Бургас, в съдебно заседание по нохд 171/2003 г.,в качеството си на свидетел потвърдил неистина, като съзнателно заменил имената на лицето Р. Д. Ц. с имената на Т. Г. Н. досежно три конкретно посочени в споразумението обстоятелства, за което му е било наложено наказание лишаване от свобода за срок от три месеца, чието изтърпяване е било отложено на основание чл.66 от НК. Посочено е ,че показанията на А. К. са били от изключително значение за формиране на изводите относно авторството на деянието по чл.116 ал.1 т.9 във вр.с чл.20 ал.4 от НК в лицето на Т. Н., в извършването на което той е бил признат за виновен и осъден по нохд 171/2003 г. Моли се нохд 171/2003 г. да бъде възобновено, да бъде отменена присъда №46 /09.03.2007 г. по внохд 66/2006 г. на АС-Бургас и решение №663/11.10.2007 г. по н.д.№383/2007 г. по описа на ВКС и делото върнато за ново разглеждане от стадия на досъдебното производство.

В съдебното заседание пред ВКС представителят на ВКП не поддържа искането за възобновяване на наказателното дело, подадено от окръжния прокурор, тъй като счита, че влязлата в сила осъдителна присъда спрямо Т. Н. за престъпление по чл.116 от НК е постановена след задълбочено обсъждане на събрания по делото доказателствен материал-обясненията на подсъдимия С., депозирани на досъдебното производство пред съдия и приобщени от съда по надлежния процесуален ред; показанията на св. Н. и резултатите от проведения оглед в нейния дом-установяващи, че подсъдимият С. действително е получил сумата от 10 000 долара и в този смисъл същите служат за проверка на заявеното от него; показанията на свидетели-близки и приятели на пострадалия относно факта на съществуването на оръжие, което се е намирало в автомобила на подсъдимия С., както и показанията на св.Н., подкрепящи самопризнанията на С. за това, че той заедно с Н. и Д. са посетили наследствена къща на Н. в [населено място] и са взели оттам укрита пушка и снайпер. Според прокурора, независимо, че е налице влязъл в сила съдебен акт, установяващ осъществено лъжесвидетелстване от страна на св.А. К. в хода на първоинстанционното производство по нохд 171/2003 г., при наличието на посочените по-горе доказателства, аргументиращи авторството, установяването на неистинското доказателство не е задължително основание за възобновяване на наказателното дело, защото осъдителната присъда не се основава само на него. Посочва се, че следва да се обърне внимание и на това, че неистинското доказателство е установено единадесет години след извършване на деянието, пет години след влизане в сила на осъдителната присъда и само няколко месеца след екстрадирането на съучастника на Н., а именно П. Д. В заключение моли да бъде прието, че липсват основания за приложението на чл.422 ал.1 т.1 от НПК.

Защитникът на осъдения Т. Н.-адв.В. моли да бъде уважено направеното искане за възобновяване на наказателното дело, тъй като същото е процесуално допустимо и основателно. Акцентира на това, че показанията на св.К. са изключително важни за изграждането на изводите на съда за престъпната дейност, в която е участвал и осъдения Т. Н..

Осъденият Т. Н. редовно призован, не е доведен в съдебното заседание пред ВКС, поради изричното му писмено изявление, че желае делото да бъде разгледано без негово участие. По тази причина, не взема становище по искането на окръжния прокурор при ОП-Бургас.

Върховният касационен съд след като обсъди основанията, изложени в искането на окръжния прокурор на Окръжна прокуратура-Бургас, становището на страните в съдебното заседание и след проверка на данните по делото, в рамките на правомощията си, намери за установено следното:

С присъда №84 от 02.07.2004 г., постановена по нохд 171/2003 г., Бургаски окръжен съд е признал подсъдимия Т. Г. Н. за невинен и го е оправдал по повдигнатото му обвинение за извършено престъпление по чл.116 ал.1 т.9 във вр.с чл.115 във вр.с чл.20 ал.4 от НК. Със същата присъда е бил признат за невинен и подсъдимият П. Н. Д. и оправдан по обвинението му по чл.116 ал.1 т.9 във вр.с чл.115 във вр.с чл.20 ал.3 и 4 от НК, а подсъдимият Б. С. е бил признат за виновен и осъден в извършването на три престъпления: по чл.116 ал.1 т.9 във вр.с чл.115 във вр.с чл.54 от НК, за което му е наложено наказание двадесет години лишаване от свобода; по чл.339 ал.1 пр.1 и 2 във вр.с чл.26 от НК, за което е осъден на две години и шест месеца лишаване от свобода и по чл.339 ал.1 пр.1 и 2 във вр.с чл.26 от НК, за което му е наложил наказание една година лишаване от свобода, като на основание чл.23 от НК му е определил едно общо и най-тежко наказание, а именно двадесет години лишаване от свобода.

Първоначално с въззивно решение №53 от 13.06.2005 г. по внохд 41/2005 год. на Бургаски апелативен съд посочената по-горе присъда е била потвърдена.

С касационно решение №62 от 17.03.2006 г. по н.д.646/2005 г. на ВКС, II н.о., горното решение е било отменено само в частта, свързана с престъплението по чл.116 от НК, като е било оставено в сила осъждането на Б. С. за престъпленията по чл.339 ал.1 във вр.с чл.26 от НК и делото е било върнато за ново разглеждане.

С нова присъда №46 от 09.03.2007 г., постановена по внохд 66/2006 г. по описа на АС-Бургас е отменена първоинстанционна присъда №84 от 02.07.2004 г. по нохд 171/2003 г. на ОС-Бургас в частта относно престъплението по чл.116 ал.1 т.9 във вр.с чл.115 от НК и в гражданската ѝ част, като подсъдимите Б. С., П. Д. и Т. Н. са били признати за виновни в това, че на 21.11.2002 г. в [населено място], в съучастие, подсъдимият С. в качеството на извършител, подсъдимият П. Д. като подбудител и помагач, Т. Г. като помагач, предумишлено лишили от живот Д. Г. С., поради което и на основание чл.116 ал.1 т.9 от НК и за тримата, във вр.с чл.20 ал.2 от НК за подсъдимия С., във вр.с чл.20 ал.3 и 4 от НК за подсъдимия Д. и във вр.с чл.20 ал.3 от НК за подсъдимия Н., ги е осъдил на по двадесет години лишаване от свобода за С. и Д. и шестнадесет години лишаване от свобода за Т. Н..

С присъдата тримата подсъдими са осъдени солидарно да заплатят обезщетения както следва: на Р. С.- 40 000 лв. за неимуществени вреди и 3000 лв. за имуществени вреди; на Й. С.- 40 000 лв. неимуществени вреди и на Й. М.-35 000 лв. неимуществени вреди, ведно със законната лихва от 21.11.2002 година до окончателното изплащане на сумите.

Горепосочената нова присъда е била обжалвана пред касационния съд от защитниците на тримата подсъдими и повереника на частните обвинители и граждански ищци Р. С. и Й. С., като с решение №663 от 11.10.2007 г., ВКС, I н.о., постановено по н.д.383/2007 г. е оставил в сила въззивна присъда №46 от 09.03.2007 г., постановена по внохд 66/2006 г. на АС-Бургас.

С решение №86 от 16.05.2012 г., постановено по н.д.3151/2011 г., ВКС, II н.о. е отменил по реда на възобновяването присъда №46 от 09.03.2007 г. по внохд 66/2006 г. на АС-Бургас в частта относно подсъдимия П. Н. Д. и е върнал делото в тази му част на досъдебното производство.

ВКС намира, че искането за възобновяване на наказателното производство по отношение на Т. Н. е процесуално допустимо, тъй като е направено от процесуално легитимиран субект по чл.420 ал.1 от НПК и се отнася до влязъл в сила съдебен акт от визираните в чл.419 ал.1 от НПК. Доколкото от съдържанието на искането може да се изведе заключение, че то е направено в полза на осъдения, същото не е обвързано със срок за подаването му.

Разгледано по същество, искането е основателно по следните съображения:

За да прецени, дали са налице основанията на чл.422 ал.1 т.1 от НПК, на които се основава цитираното по-горе искане на окръжния прокурор, касационната инстанция следва да обсъди: 1. дали е налице доказателство, събрано в хода на наказателното дело, чието възобновяване се иска, което се е оказало неистинско; 2. дали неистинността на доказателството е установена с влязла в сила присъда, или когато не може да се постанови присъда – чрез разследване, съгласно ал.2 на чл.422 от НПК и 3. дали присъдата или решението по коментираният наказателно дело се основават на неистинското доказателство.

В конкретният случай, със споразумение от 01.03.2013 г., постановено по нохд 809/2013 г. на РС-Бургас, влязло в сила на 01.03.2013 г., А. Г. К. се е признал за виновен в извършване на престъпление по чл.290 ал.1 от НК, а именно, за това, че на 19.01.2004 г. в [населено място] ,в Окръжен съд-Бургас, в съдебно заседание по нохд 171/2003 г., пред съда в съдебен състав: председател-Г. Т.,член-съдия С. Т. и съдебни заседатели Т. Т.,Иванка Т. и М. Д., съзнателно потвърдил неистина, като съзнателно заменил имената на лицето Р. Д. Ц. с имената на Т. Г. Н. досежно обстоятелствата: 1. от кого е научил ,че в процесния автомобил „Голф” се намират вещи-пистолет,оптически мерник; 2.обстоятелството кой му се е обадил, че лекият автомобил е откраднат; 3. обстоятелството кой му е дал сумата от 1000 лв. и на кого е дал информация за местонахождението на откраднатия автомобил, за което престъпление му е било наложено наказание лишаване от свобода.

При това положение следва извода ,че А. К., в качеството си на свидетел по нохд 171/2003 г. по описа на ОС-Бургас е дал лъжливи показания по отношение на определени факти от обективната действителност и това е установено с влязло в сила споразумение.

Доказателствата в наказателния процес са факти от обективната действителност, свързани с обстоятелствата по делото, допринасят за тяхното изясняване и са установени по реда ,предвиден в НПК.Когато по отношение на едно такова доказателство, след влизане на присъдата в сила, бъде установено с влязъл в сила съдебен акт или чрез разследване ,че е неистинско, е налице хипотезата на чл.422 ал.1 т.1 от НПК,стига постановената присъда да се основава на него.

В принципен план неистинското доказателство като факт от обективната действителност оказва влияние върху установената по делото от решаващия съд фактическа обстановка, която се изгражда на основата на събраните ,проверени и вярно оценени доказателства. То е част от доказателствената съвкупност и неговото изключване, при извършване на цялостна преценка на всички останали доказателства, би могло да доведе до промяна в приетото от фактическа страна.С оглед на неговата неистинност ,въпросът за относимостта на този факт и неговото отражение върху изводите по фактите, респективно по правото, може да доведе до промяна при новото разглеждане на делото.

Внимателният прочит на мотивите, постановени към въззивната присъда по внохд 66/2006 г. на АС-Бургас сочи, че сред приетите от фактическа страна обстоятелства ,са и следните: след отнемането в края на м.юни-началото на м.юли 2002 г. на л.а. „Фолксваген Голф”, собственост на подсъдимия С., в който той съхранявал неустановен по делото като марка и калибър пистолет, оптически мерник, фотоапарат и торба с дрехи, подсъдимият Н. се свързал със св.К. и го помолил за съдействие за намирането на автомобила. След като превозното средство било установено и поисканата сума за неговото връщане била уточнена, информацията за откупа била предадена от св.К. на св.Р. Ц., които от своя страна уведомили подсъдимия Н.. След редица други действия /подробно описани в мотивите на съда/, св.К. взел сумата от 1000 лв. от подсъдимия Н., с обещанието при предаването на автомобила той лично да се убеди, че в него е пистолета и оптически мерник. За да приеме за установени така описаните факти, АС-Бургас в мотивите си е отразил преценката си за достоверност на показанията на св.К. , дадени в хода на съдебното производство ,от чието съдържание се извличат посочените фактически констатации, като включително е отправил индиректен упрек към себе си ,че след констатиране на противоречие между казаното от св.К. пред съда и пред разследващия орган е изпратил препис от протокола на РП-Бургас за образуване на дело за лъжесвидетелстване срещу свидетеля К., без да вземе под внимание изявленията на св.К. , направени при проведените очни ставки на досъдебното производство между него и св.Р.Ц. и между К. и подсъдимия Н..

При това положение ВКС счита, че неистинско доказателство, установено в последствие с влязло в сила споразумение е било поставено в основата на приети за установени от АС-Бургас факти, които са допринесли за изграждането на извод, свързан с авторството на деянието в лицето на Т. Н. А ,че това е така е видно от мотивите на АС-Бургас в частта им относно анализа на доказателствата и правните му изводи. Всъщност ,както беше посочено и по-горе, Т. Н. е бил обвинен в извършването на умишленото убийство в качеството на помагач, като инкриминираната му помагаческа дейност се е изразила в набавяне на средства-малокалибрена пушка, марка Erma Werke / с която е било осъществено убийството/, 5 бр.патрони и сумата от 10000 щ.д., предадена на 25.11.2002 г. на извършителя Б. С..

За да аргументира авторството на деянието, апелативният съд е кредитирал с доверие обясненията на подсъдимия С. ,депозирани на досъдебното производство пред съдия на 04.12.2002 г. и за разлика от първостепенния съд е намерил, че по отношение съучастническата дейност на Т. Н., те се подкрепят и от други доказателства, които преценени в съвкупност налагат извод за виновност и на този подсъдим. В тази връзка АС-Бургас изрично е посочил в мотивите си, че включването на подсъдимите Н. и Д. в издирването на автомобила на С. и платения от тях откуп за него, „сочат на съпричастност към инкриминираното престъпление” /л.424 от съд.дело/. По-нататък, в мотивите си решаващия съд е посочил ,че значение за авторството на деянието имат резултатите от проведения следствен експеримент ,като „без значение е констатираното при неговото провеждане колебание у подсъдимия С. досежно обстоятелството, къде в [населено място] се намира посочената къща” , имайки предвид къщата на Н. ,от която е прието, че е взето оръжието на престъплението. В подкрепа авторството на деянието ,според апелативния съд, са и показанията на св.София Н., от които се установявало ,че именно на Н. се е обадил подсъдимия С. след убийството. Като обобщение е посочено ,че „с действията си по съхраняването, пренасянето с неговия автомобил, както и тези по издирване на автомобила на подсъдимия С. и заплащането на откупа, подсъдимият Т. Н. в значителна степен е улеснил извършването на престъплението, поради което и неговата помагаческа роля е безспорно доказана” / л.427 от съдебното дело/.

С оглед на горното се налага извода ,че присъдата на АС-Бургас се основава в значителна степен на факти, съдържащи се в показанията на св.К., дадени пред първоинстанционния съдебен състав, в следствие установени като лъжливи с влязъл в сила съдебен акт.

Законът не поставя изисквания за момента на установяване на неистинските доказателства. Обстоятелството, че неистинското доказателство по настоящето дело е било установено значителен период от време след извършване на деянието и след влизане в сила на присъдата на АС-Бургас е ирелевантно и не може да се отчита във вреда на осъдения. В този смисъл наведеният довод от страна на представителят на ВКП не се споделя.

По изложените съображения и след като установи наличието на основанието по чл.422 ал.1 т.1 от НПК, настоящият касационен състав приема, че искането на окръжния прокурор за възобновяване на наказателното дело следва да бъде уважено ,като се отмени въззивната присъда, постановена по внохд 66/2006 г. на АС-Бургас и присъда по нохд 171/2003 г. на ОС-Бургас, в частта им досежно осъдения Т. Н. и делото да бъде върнато в тази му част на първоинстанционния съд, като следва да се посочи и ,че предвид обстоятелството, че наказателното дело е възобновено и спрямо осъдения П. Д., е оправдано да бъде разгледано съвместно за двамата.

Водим от горното и на основание чл.425 ал.1 т.1 от НПК, **ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД**, трето наказателно отделение

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯВА по реда на възобновяването решение №663/11.10.2007 год., постановено по н.д. №383/2007 г. на ВКС, I н.о., нова въззивна присъда №46 от 09.03.2007 г., постановена по внохд 66/2006 г. по описа на Апелативен съд-Бургас и присъда №84 от 02.07.2004 год., постановена по нохд 171/2003 год. на Окръжен съд-Бургас, **само в частта им относно осъдения Т. Г. Н.**

ВРЪЩА делото за ново разглеждане в отменената част на Окръжен съд-Бургас, от стадия на подготовка за разглеждането му в съдебно заседание.

РЕШЕНИЕТО не може да се обжалва.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1/

2/